

(Op te nemen in Circulair Kwaliteitsplan Heesch West)

Dit hoofdstuk beschrijft de 5 thema's die gezamenlijk tot de duurzame ontwikkeling van Heesch West moeten leiden. Elk thema begint met een korte beschrijving op het niveau van het totale (openbaar) gebied en zoomt daarna in op de relevante aspecten voor een bedrijfsperceel.

Bedrijven dienen in het kader van de grondaankoop en het uitgifteproces vanuit de Gemeenschappelijke Regeling, een visie op te stellen op het gebied van duurzaamheid. In het bestemmingsplan is hiervoor in artikel 5.7.1 een omgevingsvergunningsplicht opgenomen. Dit houdt in dat bedrijven een omgevingsvergunning 'bestemmingsplanactiviteit' dienen aan te vragen voordat zij de gronden in gebruik mogen nemen voor een inrichting. Hierbij dienen ze aan te tonen dat zij voldoende mate bijdragen aan duurzaamheid. Bij de beoordeling wordt voorliggend hoofdstuk in acht genomen, via een directe verwijzing in artikel 5.7.1 naar dit hoofdstuk. Op die manier is geborgd dat bij de vergunningsaanvraag wordt getoetst aan de hand van de beschrijving van de 5 thema's.

De duurzaamheidsvisie van een bedrijf wordt dus getoetst aan de vijf thema's. Per thema wordt een score bepaald. Dit kan een score zijn van -, 0 of +. Deze beoordeling vindt kwalitatief plaats door het circulair kwaliteitsteam, op grond van de aspecten en criteria die per thema worden beschreven. Hierbij zijn geen concrete normen opgenomen, maar algemene uitgangspunten, omdat normen en methodes al snel verouderd kunnen zijn. Daarom wordt niet één methodiek gehanteerd, zodat er flexibiliteit in het proces is en goed kan worden ingespeeld op ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. In dat licht is het belangrijk de uitgangspunten voor de scorebepaling duidelijk te maken. Dit zijn de volgende aspecten:

- Elke beoordeling wordt gedaan gezien vanuit de schaal en aard van het bedrijf en toepasbaarheid van maatregelen. Zo is het voor bijvoorbeeld een logistiek bedrijf relatief eenvoudig om zonnepanelen op het dak te leggen, maar voor andere bedrijven is dit mogelijk minder makkelijk.
- Uitgangspunten scores per thema:
 - o Een score van – wordt toegekend per thema indien het plan slechts in overeenstemming is met landelijke wet –en regelgeving; en verder geen inzet wordt gepleegd
 - o Een score van 0 wordt toegekend per thema indien het plan meer doet dan wettelijk verplicht, en in lijn is met ambities uit gemeentelijk beleid
 - o Een score van + wordt toegekend per thema indien het plan zeer hoge duurzame ambities heeft, die waar mogelijk nog verder gaat dan gemeentelijke ambities.
- Uitgangspunten beoordelingen:
 - o Per thema moet worden gestreefd naar: een score van 0 of hoger.
 - o Per thema wordt -, 0 of + gescoord, maar geen tussenscore als bijvoorbeeld 0/+ of -/0. Per thema wordt dit zonodig nader toegelicht.
 - o De totaalscore voor de 5 thema's dient gemiddeld minimaal 0 zijn (geen onderlinge weging van thema's); een score van 0 is immers in overeenstemming met de duurzame gemeentelijk ambities.
 - o Minstens op één thema dient een + worden gescoord. Uiteraard bij voorkeur op meer thema's.
- Per thema wordt in hoofdzaak aangegeven welke onderdelen positief worden gewaardeerd, zodat geïnteresseerde bedrijven weten hoe zij kunnen gaan voldoen aan de bovengenoemde scorevereisten. Dit is niet per se een uitputtende omschrijving. In de overige hoofdstukken van dit circulair kwaliteitsplan worden ook nog aanvullende andere handvatten en voorbeelden gegeven.
- De beoordeling vindt plaats door het circulair kwaliteitsteam, waarbij voor specialistische onderwerpen, expertise of een oordeel kan worden gevraagd van een expert.

Tot slot wordt opgemerkt dat de ideeën en plannen uit een aangeleverde duurzaamheidsvisie niet vrijblijvend zijn. Deze worden beoordeeld in het kader van de vergunningsaanvraag. Het niet uiteindelijk niet waarmaken van ambities levert strijdigheid op met de vergunning en het bestemmingsplan.

1. Energie

Op gebiedsniveau van Heesch West is het drijvende zonnepark in het zuidwestelijk deel van het terrein het belangrijkste onderdeel voor dit thema. Met dit zonnepark met een grootte van circa 5 hectare netto, draagt Heesch West als bedrijventerrein bij aan de (boven) gemeentelijke duurzame ambities. Daarnaast zijn meer toepassingen voor lokale opwekking in het gebied voorzien, met de ontwikkeling van Zonnepark Achterste Groes (zelfstandige deelontwikkeling) en een tijdelijk zonnepark in de tweede fase.

Eventuele ontwikkelingen zoals een mogelijk snelle doorbraak in waterstofeconomie kunnen voor het terrein aanvullende kansen bieden. In dat licht wordt een duurzaam brandstoffenpunt op het terrein voorzien.

Op het niveau van het eigen bedrijfsperceel is het belangrijkste uitgangspunt dat elk bedrijf moet voorzien in duurzame energieopwekking op het dak van het bedrijfsgebouw op eigen perceel. In het bestemmingsplan is dit ook geborgd met planregel 5.4.4, waarin staat dat 80% van het dak wordt gebruikt om op duurzame wijze energie/warmte/koude op te wekken. En daarnaast is in het bestemmingsplan geborgd dat het bedrijfsproces aardgasvrij is.

Doordat het bedrijventerrein aardgasvrij is, zijn bedrijven gedwongen in hun visie te richten op elektriciteit in het bedrijfsproces. Hierdoor is er een verplichtend handelingsperspectief om aandacht te geven aan het concept van Trias Energetica. Dit is een strategie voor duurzaam bouwen en bestaat uit drie uitgangspunten: Stap 1. Beperk de energievraag; Stap 2. Gebruik energie uit hernieuwbare (duurzame) bronnen; Stap 3. Gebruik eindige (fossiele) energiebronnen efficiënt.

Naast de mate waarin duurzame energie wordt opgewekt, zijn bovenstaande drie stappen de drie aspecten waarop zal worden getoetst voor dit thema (waarbij stappen 1 en 2 hiermee samenhangen).

Door de opgenomen verplichtingen in het bestemmingsplan (duurzaam dakgebruik en aardgasvrij), zullen bedrijven al snel minimaal een 0 scoren op dit thema. Er is dan sprake van een energieneutrale bedrijfsvoering op basis van duurzame energie.

Indien ook energie wordt teruggeleverd aan het net en er een sprake is van een (zeer) energiezuinig bedrijfsproces, is het aannemelijk dat bedrijven op dit thema een + scoren.

Deze beoordeling is bedrijfsafhankelijk. Logistieke bedrijven hebben veel meer mogelijkheden om veel zonnepanelen op het dak te leggen dan andere bedrijven en hebben daarmee meer mogelijkheden om een + te scoren.

2. Klimaat (adaptatie):

Klimaat en klimaatadaptatie zijn thema's waarin veel aspecten een rol kunnen spelen. Allereerst wordt hier op gebiedsniveau stevig op ingezet, door de realisatie van het landschapspark inclusief de brede ontsluitingsassen, en de realisatie van het drijvend zonnepark.

In het landschapspark worden zeer robuuste groenzones gerealiseerd met veel nieuwe bomen en ook veel ruimte voor waterberging (norm: 70 mm waterberging), terwijl het drijvende zonnepark verder bijdraagt aan het behalen van het uitgangspunt klimaatneutraal te zijn in 2050 (gemeentelijke ambitie).

Daarnaast zijn ook op perceelsniveau belangrijke stappen te zetten in het licht van klimaatadaptatie. Dat gaat om de fysieke toevoeging van groen en blauw, maar ook om de uitstoot van de bedrijfsvoering. De overall score voor dit thema wordt op basis van deze twee aspecten bepaald. Indien op een van beide aspecten een + wordt gescoord en het andere aspect een 0, wordt overall op dit thema een + gescoord.

Wat betreft de toevoeging van groen en blauw, is het uitgangspunt de bindende regels uit het bestemmingsplan, conform de Bossche Verordening Bomen, Water en Groen (2021). Dit houdt in dat minimaal 10% van het bedrijfsperceel ingericht moet worden voor groene en/of blauwe functies. Hieraan voldoen levert in principe een neutrale score op dit aspect (0), maar de overall score op dit thema hangt dus ook af van het aspect CO₂-uitstoot.

Het tweede aspect bij dit thema, betreft de mate van CO₂-uitstoot. Het wordt daarbij positief beoordeeld indien inzet wordt gepleegd in het zoveel mogelijk beperken van de uitstoot of binden van CO₂ uitstoot (bezien vanuit het type bedrijfsvoering); maar ook indien er op voorhand al relatief weinig uitstoot is. Hoe meer beperking van de uitstoot, hoe beter dit zal scoren.

Het zal daarentegen negatief worden beoordeeld wanneer een significante uitstoot weliswaar zal passen binnen de wettelijke regels, maar er geen streven bestaat om dit te beperken.

Voorbeeld beoordelingen:

- indien bedrijven 15% groen/blauw op hun perceel realiseren, maar er in het geheel geen streven bestaat om CO₂-uitstoot te beperken (anders dan wettelijke regels), is de overall score op dit thema naar verwachting 0.
(want: scores van + op groen/blauw en – op CO₂-uitstoot).
- indien bedrijven 10% groen/blauw op hun perceel realiseren, en er een zeer groot streven is naar beperken van CO₂-uitstoot, is de overall score op dit thema naar verwachting +
(want: scores van 0 op groen/blauw en + op CO₂-uitstoot).

3. Duurzaam en circulair bouwen en bedrijfsproces

Belangrijke aspecten bij dit thema zijn het gebruik van materialen, grondstoffen, recycling en afvalverwerking. Dit gaat om zowel de fase van bouwen en ontwikkelen van het bedrijfsperceel, als om het bedrijfsproces na ingebruikname van het gebouw.

Bedrijven worden primair gevraagd bij bouwen en ontwikkelen zoveel mogelijk in te zetten op hergebruik en losmaakbaarheid van materialen, en zich te richten op het gebruik van duurzame grondstoffen. Een handvat hierbij is het Grondstoffenakkoord 2030, waarin met name het terugdringen van het gebruik van primaire grondstoffen met 50% een belangrijk uitgangspunt is.

In de duurzaamheidsvisie dient inzichtelijk te worden gemaakt in hoeverre er sprake zal zijn van:

- Losmaakbaarheid en de mate van recyclebaarheid van materialen
- Gebruik duurzame materialen en terugdringen primaire grondstoffen

De basis voor de beoordeling van dit thema is de fase van bouwen en ontwikkelen. Indien bij die fase wordt voldaan aan bovengenoemde ambities, wordt op dit thema minimaal een 0 gescoord (ongeacht het bedrijfsproces). Uitgangspunt hierbij is het genoemde grondstoffenakkoord. Indien hier niet aan kan worden voldaan, dient te worden gemotiveerd waarom niet. Met een geldige motivatie, kan mogelijk alsnog een 0 op dit thema worden gescoord.

De plus op dit thema (+) kan worden behaald door ook het bedrijfsproces na ingebruikname van het gebouw en het perceel in te richten op het gebruik van duurzame materialen en circulariteit. Circulariteit gaat dan om aspecten als afvalproductie en de mate van hergebruik en recycling.

Indien hier voldoende ambities op worden geformuleerd, én er dus ook sprake is van duurzaam bouwen zoals hierboven beschreven, wordt op dit thema overall een + gescoord.

Indien op het onderdeel duurzaam bouwen negatief wordt gescoord, kan een score van 0 op dit thema toch nog behaald worden, door positief te scoren op het bedrijfsproces.

4. Mobiliteit

Op gebiedsniveau van Heesch West, wordt optimaal aangesloten op doorgaande fietsroutes, waarbij op en nabij het terrein maatregelen worden genomen om de routes aantrekkelijker en veiliger te maken. De e-bike kan zo een goed alternatief zijn voor het woon-/werkverkeer van medewerkers van de bedrijven op Heesch West. Een openbare buslijn met twee haltes aan de Bosschebaan is al aanwezig. Mogelijk kan vanuit de ondernemers individueel of collectief aanvullend busvervoer worden geboden, bij logistieke bedrijven die in diensten werken is dat niet ongebruikelijk.

Wat betreft het niveau van het bedrijfsperceel, zijn de volgende onderdelen relevant.

Bedrijven worden uitgedaagd om een duurzaam mobiliteitsplan op te stellen, waarin zowel aandacht wordt besteed aan duurzaam woon-werkverkeer als zakelijk verkeer.

Wat betreft woon-werkverkeer wordt het positief gewaardeerd als medewerkers bijvoorbeeld gefaciliteerd en geprikkeld worden om met de fiets naar het werk te komen of waarin openbaar vervoer gestimuleerd wordt. Andere positieve aspecten zijn het gezamenlijk naar het werk reizen, het bevorderen van thuiswerken en het faciliteren en stimuleren van elektrische lease-auto's.

Het zakelijk verkeer is een ander belangrijk onderdeel van het duurzame mobiliteitsplan. Hierin wordt het positief gewaardeerd dat het vrachtverkeer of autoverkeer deels of volledig elektrisch aangedreven zijn en ook dat meetings online mogelijk zijn en worden gestimuleerd en er efficiënt vrachtvervoer plaatsvindt, zodat onnodige transportbewegingen worden voorkomen.

Indien geen of onvoldoende ambities worden uitgesproken op dit thema, zal dit negatief scoren (-). Met een goed ambitieus plan in lijn met gemeentelijke ambities kan een 0 worden gescoord.

Indien zowel op woon-werkverkeer als op zakelijk verkeer veel ambities worden uitgesproken die leiden tot een zeer duurzame mobiliteit, is het mogelijk om op dit thema een + te scoren.

5. Landschap en biodiversiteit:

De uitgangspunten voor versterken van biodiversiteit en realiseren van landschappelijke kwaliteit worden voor Heesch West met name op gebiedsniveau uitgewerkt in het omvangrijke landschapspark. Met dit park wordt rondom het terrein een grote groenstructuur aangelegd en tevens worden langs de nieuwe ontsluitingsassen groen/blauwe zones ingericht.

In het landschapsontwerp van de grote groen/blauwe zones wordt ingezet op een versterking van biodiversiteit en natuurwaarden met een duidelijke focus op doelsoorten. Bovendien worden bestaande natuurwaarden volledig gemitigeerd door de aanleg van vervangende voorzieningen.

Voor de beoordeling van dit thema is biodiversiteit het enige aspect.

Bedrijven worden gevraagd bij de realisatie van hun plannen op eigen perceel aandacht te besteden aan het uitgangspunt van natuurinclusief bouwen en versterking van de biodiversiteit. Zo kan gedacht worden aan groene gevels en daken, maar ook aan een ecologische inrichting van de groene ruimte rondom het pand. Dit zijn aspecten die worden meegewogen bij het behalen van de verplichte minimale kwalitatieve biodiversiteitsscore, zoals vastgesteld in de (Bossche) Verordening Bomen, Water en Groen (2021). De bepalingen zijn via een planregel in het bestemmingsplan ook verplicht gesteld voor het grondgebied van Bernheze. De verplichting houdt in dat bij de aanleg van 500 m² verharding of meer op het perceel, een minimale kwalitatieve biodiversiteitsscore van 8 punten dient te worden gehaald (van de mogelijke 13 punten). In bijlage 4b van de Verordening is aangegeven hoe dit kan worden behaald. Daarnaast wordt het positief gewaardeerd als bedrijven aandacht besteden aan kansen bij de overgang van aangrenzende (nieuwe) landschapsstructuren naar hun perceel.

Indien de minimale 8 punten op de kwalitatieve biodiversiteitsscore wordt behaald, wordt op dit thema een 0 gescoord (immers in lijn met gemeentelijk beleid).

Indien meer dan 8 punten wordt behaald, of anderszins extra wordt ingezet op het versterken van biodiversiteit die nog niet meetelt in het behalen van de 8 punten, kan op dit thema een + worden gescoord.